

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΗΤΗΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκαιριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξέ-
μνη δραχ. 55. Τριμηνίᾳ δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἔξμνη 35 καὶ τρίμνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολάρια 4, ἔξμνη 2
καὶ τρίμνη 1

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ ἀνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδιώτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐρμιότου ἐπιθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 9 Ἰουλίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 32

Ἡ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Τὸ ἀγοράκι ἀγοράκι

Ἐνα παλιὸ ἐξοχικὸ σπίτι, ἐν' ἀπὸ
τὰ παλιὰ ἐκεῖνα σπίτια τὰ τριγυρι-
σμένα ἀπὸ δέντρα καὶ βοσκοτόπια,
ποῦ θάταν ὁ παράδεισος τῶν παιδιῶν
κατὰ τὴς διακοπῆς.

Τὶ ὄρατα καπέδια ἐλόγυρα καὶ
μέσα! Τὶ ἀπλωσιὲς γιὰ τρεξίμα-
τα καὶ τομπες! Τὶ χαμόδεν-
τρα καὶ πυκνὰ φηλά χόρτα, κρυφώ-
νες γιὰ τὴν τυφλομύγα!

Μέσα ἔμωσ, τὸ σπίτι αὐτό, μ' ὄλο
τὸ λαβύρινθο ἀπὸ σκάλες καὶ σκο-
τεινοὺς διαδρόμους, ἀπὸ κάμαρες καὶ
καμαροῦλες, ἦταν ἀρκετὰ ἔρημο καὶ
μελαγχολικὸ. Γιὰ νὰ ἐμφυχώνεται
καὶ νὰ ζωηρεύῃ, θάπρεπε νὰ τὸ γε-
μίσουν ἀπὸ πάνω ὡς κάτω εὐθυμίες
παιδικῆς φωνῆς, νάντηχῆ ἀπὸ τὸν
ἀληγητὸ καὶ τὸ θόρυβο ζωηρῶν καὶ
ἀταχτῶν παιδιῶν.

Ἀπεναντίας, ἀπὸ τὸ ἰσόγειο ὡς
τὴ σοφίτα, βασιλεὺς βαρεῖα ἢ σιωπῆ.
Κι' ἐξαιτίας τῆς σιωπῆς αὐτῆς, ἢ
σκοτεινῆς καὶ ἀδεια κατοικία φαινό-
ταν ἀκόμα πιά μελαγχολικῆ, ἀκόμα
πιά πένθιμη.

Ἐνα παλιὸ ἐξοχικὸ σπίτι... (Σελ. 373, στ. α')

Ὡστόσο, ἕνα παιδί τριγύριζε κει-
μέσα, ἀνεβοκατέβαινε, περπατοῦσε
καὶ κάποτε ἔτρεχε. Ἀλλὰ σιγά, ἀθό-
ρυβα. Τὰ βηματάκια του δὲν ἔκοβαν
τὴ σιωπῆ περισσότερα ἀπὸ τὰ τρε-
χάματα τῶν πογυκιῶν.

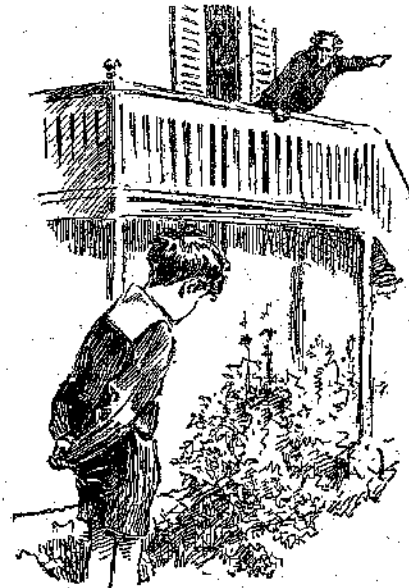
Δὲ θάταν παραπάνω ἀπὸ δέκα
χρονῶν τὸ ξανθοῦλι κι' ἀδύνατο αὐτὸ
ἀγοράκι, ποῦ τὸ προσωπάκι του εἶχε
τὴ μελαγχολικὴ ἐκείνη ἔκφραση ὄ-
λων τῶν παιδιῶν ποῦ ζοῦν μονάχα,
χωρὶς συντροφιά, χωρὶς προστασία
καὶ προπάντων χωρὶς στοργή.

Κι' ἔμωσ, οἱ χτυπῆς μπουκλίτρες
του, ἢ καθαρῆ ναυτικῆ του φορεσιά
καὶ τὰ κομφὺ ποπιουτσάκια του δὲν
ἔδειχναν παιδί ὄλωσδιόλου φτωχὸ κι'
ἔρημο. Μόνο ποῦ, ἄμα τὸ βλεπε κα-
νεὶς πιά καλὰ, μάντευε πὼς δὲν εἶχε
μητέρα. Ἐλεῖπε ἀπὸ πάνω του ἢ φρον-
τίδα τῆς μητέρας, τὸ χέρι τῆς μητέρας,
ποῦ διακρίνεται κι' ἀπὸ μιὰ ἐλάχιστη
λεπτομέρεια, ἀπὸ ἕνα τίποτα, — ἀπὸ
τὸ δέσιμο μᾶς γραβάτας, ἀπὸ τὴν
πύχωση μιᾶς ζώνης.

Τὸ ἀγοράκι τριγύριζε, ἀνεβοκατέ-
βαινε, περπατοῦσε, ἔτρεχε, ἀλλὰ ὄχι
μὲ τὴ ζωηρότητα τῶν εὐτυχημένων,
τῶν εὐχαριστημένων
παιδιῶν. Τὸ ὄφος του
ἦταν συμμαζεμένο, ἀ-
νήσυχο, σχεδὸν φοβι-
σμένο. Πατοῦσε πάν-
τα μὲ τὴς πόδες, κί-
ταζε, ἀφογκραζόταν,
ἔτοιμο νὰ τὸ βάλῃ στὰ
πόδια ἂν ἀκουγε ἢ ἂν
ἔβλεπε τίποτα ὑποπτό.

Καὶ τριγύριζε ἀσκο-
πα, καὶ κοίταζε σχε-
δὸν μὲ τὸν τρόπο κάθε
κλειστή πόρτα τοῦ σπι-
τιοῦ, καὶ κάπου-κάπου
ἀναστέναζε... Οἱ περισ-

σότερες ἀπὸ τὴς πόρτες αὐτῆς δὲν ἦ-
ταν μόνο κλειστῆς, ἀλλὰ καὶ σφραγι-
σμένες. Εἶχαν πάνω τους κάτι καρ-
δέλες μὲ μεγάλες σφραγίδες ἀπὸ βου-
λοκέρι, σὲ τρόπο ποῦ δὲν μπορούσε

Ἐτί φωνῆς εἶν' αὐτῆς: .. Φύγε γαῖογ'
ἀπ' ἐδῶ!... (Σελ. 374, στ. α')

κανεὶς νὰ τὴς ἀνοίξῃ, ἂν δὲν ἐβγαζε τὴς
κορδέλες σπάζοντας τὴς σφραγίδες.

Ὁ μικρὸς κοίταζε φοβισμένος τὰ
μυστηριώδη αὐτὰ ἐμβλήματα. Τοῦ εἶ-
χαν δώσει σχετικῆς ὁδηγίης. Τοῦ εἶ-
χαν πεῖ: «Πρόσεξε μὴν ἀνοίξῃς καμ-
μιὰ σφραγισμένη πόρτα καὶ σπάσῃ
ἢ σφραγίδα καὶ φύγῃ ἢ κορδέλα.
Δὲν κάνει!»

Καὶ πρόσεχε. Γιατ' ἦταν ὅπαικου
παιδί, ἢ τουλάχιστο φοβόταν πολὺ
ἐκείνους ποῦ τοῦ εἶχαν δώσει αὐτῆς
τὴς ὁδηγίης, τὴς διαταγῆς. Κι' ἐνῶ
αἰσθανόταν βέβαια μιὰ μεγάλη πε-
ριέργεια, δὲν τολμοῦσε οὔτε νὰγγίξῃ
τὰπαγορευμένα.

Τὸν ἔλεγα Ἀντρέα Λοράντ. Ἄλλ'
ἔταν τὸν ρωτοῦσε κανένας τὸνομά
του, ἀποκρινόταν: «Μὲ λένε Ριρή».

Ώστόσο, το χαϊδευτικό αυτό, από πολλόν καιρό, είχε πάψει να τίκουη με τόν τρυφερό, τόν πραγματικώς χαϊδευτικό τόνο που προφέρουνται αυτά τα δυοματάκια από το στόμα μιας μητέρας. Τώρα τίκουε ξερό, τραχύ, αδέτηρό, γυμνό από κάθε χάδι και τρυφερότητα...

Τις τελευταίες ημέρες, περισσότερο παρά ποτέ, αισθανόταν τόν έαυτό του μονάχο στον κόσμο, γιατί εδώ και μια εβδομάδα είχε πεθάνει κι' ο μόνος συγγενής που του άπεμνε, ο «παππούς», κι' εξαιτίας αυτού του θανάτου είχαν βάλει στις πόρτες του σπιτιού τις κακές εκείνες κορδέλες με τις σφραγίδες.

«Παππούς!» Για τα περισσότερα παιδιά, ή λέξη αυτή ανακαλεί ένα πρόσωπο ρυτιδωμένο, ένα κεφάλι κάτασπρο, ένα χαμόγελο γλυκό, μια φωνή κι' ένα βλέμμα γεμάτι αγάπη. Άλλά για τόν Ριρή ή είκόνα ήταν διαφορετική. Ο παππούς του ήταν ένας γέρος σκυθρωπός, σκοτεινός. Σπάνια του μιλούσε, και πάντα με φωνή αδέτηρή, σχεδόν άγρια.

Έτσι ξανάφερνε μπροστά του τόν παππού, κοιτάζοντας τώρα την κλειστή πόρτα της κάμαρας όπου ο γέρος περνούσε τις περισσότερες ώρες του — της σάλας εκείνης που ήταν γεμάτη παλιά βιβλία. Ο Ριρήs έκλεινε τα μάτια του κι' έβλεπε τόν παππού σά ζωντανό. Τό βλέμμα του, κάτω απ' τα πυκνά του φρύδια, τόν πάγωνε.

Παράξενος, άμύλητος, φιλήρημος, ο γέρο-Λοράντ καθόταν κλεισμένος όλημέρα με τα βιβλία του και γρίνιαζε, μάλωνα κάθε φορά που ένας ε-ποιοσδήποτε θόρυβος τόν έδραζε από τη σκέψη του ή έκοβε τό διάδοσμά του.

Ο Ριρήs, μόνος του κι' αυτός, έ-παιζε απέξω. Προσπαθούσε να κάνη όσο λιγώτερο θόρυβο μπορούσε. Καμ-μιά φορά όμως ξεχνιόταν και φώναζε δυνατά. Η μπαλκονόπορτα της βιβλιοθήκης άνοιγε τότε και πέρου-σιαζόταν τό στυγνό πρόσωπο τού γέρου:

— Τι φωνές είν' αυτές;... Φύγε γρήγορ' από δω!... Πήγαινε μακριά, να μη σάκούω!

Και τό παιδί, με σκυφτό κεφάλι, απομακρυνόταν, ενώ ο γέρος, στη μπαλκονόπορτα εξακολουθούσε να χειρονομή με θυμό και να μαλώνη.

Άλλά μόλις έστριβε τη γωνιά του τοίχου, βρισκόταν μπροστά σε μια γριά χωριάτισσα, ακόμα πιο θυμω-μένη, ακόμα πιο άγρια που, ακούγον-τας τις φωνές του παιδιού και τα μα-λώματα του γέρου, έτρεχε με βριστιές και φοβέρες να δώξη τό δύστυχο

Ριρή μακρότερα. Τόν άραζε, τόν τράνταζε, τόν έτρεχε. Ήταν άβά-σταχτο. Ο Ριρήs έδραζε τα κλάματα, και μόλις τόν άφινε ή γριά, έτρεχε να κρυφτή όπου έβρισκε, συνήθως μέσα σε κανένα πυκνό θάμνο, για να κλάψη έλευθερα και να ξεθυμάνη...

Α, πώς τη φοβόταν αυτή τη «Λά-μια» που ύπηρετούσε τόν παππού! Μά τό ίδιο, κι' ίσως ακόμα περισσό-τερο, φοβόταν τό γιό της, τόν «Ασφαλαχτό» — ένα δασύτριχο χωριά-τη, μ' άταχτα, άνακατωμένα μαλλιά και γένεια, και με μικρά μαχθηρά μάτια, που έκανε τις έπιλοιπες δου-λειές. Γιατί αυτός κι' ή μητέρα του ήταν όλο τό «προσωπικό» του σπιτιού.

Ο παππούς! Η Λάμια! Ο Ασφαλαχτός! Κανένας άλλος γύρο στο παιδί. Αυτοί οι τρεις έκλειναν τη μι-

« — Μαμά!... γαλάζια μαμά!... » (Σελ. 374, στ. γ')

κή του ύπαρξη σ' ένα στενό κύκλο έχθρας ή άδιαφορίας. Ο παππούς μάλωνε. Η Λάμια κι' ο Ασφαλα-χτός έδερναν και τραμοκρατούσαν. Που να κρύβεται; Πώς να τούς ξε-φεύγη; Έίχαν όλη την έμπιστοσύνη του γέρο-Λοράντ. Βασίλευαν σάν κύ-ριοι στην άπόμερη κατοικία που βρι-σκόταν μέσα σε άγρια δάση, κι' έ-μοιαζαν περισσότερο με φύλακες έπι-φορτισμένους να έμποδίζουν κάθε πλησίασμα, παρά με ύπηρέτες.

Αλήθεια, θάλεγε κανείς πώς τό πένθιμο σπίτι έκλεινε μέσα του κά-ποιο μυστήριο και πώς ή γριά χω-ριάτισσα κι' ο γιός της ήταν εκεί για να πομακρύνουν τούς περίεργους δια-βάτες. Άλλωστε κανένας δέν τολ-μούσε να πλησιάση πολύ τό άπομο-νωμένο σπίτι, άφηφώντας τις σωρια-σμένες πέτρες και τάγκαθια που τό περιζώναν σάν ένας χαμηλός άλλ' άνυπερόβλητος τοίχος.

Και τώρα που ο παππούς πέθανε, ο Ριρήs έμνε και μονάχος με τη Λάμια και τόν Ασφαλαχτό. Φοβερό!

Έκείνη την ήμέρα, άφου πολλήν ώρα τα συλλογίστηκεs όλ' αυτά, ο μι-κρός συνήλθε από τό θλιβερό του ρεμβασμά και ξανάρχισε να περιφέρε-ται άθόρυβα μέσα στο έρημο σπίτι. Έφτασε σε μια πόρτα που δέν είχε σφραγίδες, την άνοιξε και χάθηκε μέσα.

Ήταν μια μεγάλη σάλα σκοτεινή και κρύα, γιατί οι γρίλλιες της έμε-ναν πάντα κλειστές. Τα έπιπλα με τα σταχτιά τους σκεπάσματα έμοια-ζαν με λείψανα από ναυάγιο, που ξε-θράσθησαν άπάνω στο θαμπό κα-θρέφτη του παρκέτου που είχαν ση-κώσει και τυλίξει τα χαλιά του.

Άφου ξανάκλεισε την πόρτα, ο Ριρήs προχώρησε δειά άνάμεσα στις πολυθρόνες, τούς καναπέδες και τις κονσόλες. Μέσ' στο σκοτάδι της σά-λας, φαινόταν σάν τέρατα με τις πιο φοβερές μορφές. Άλλά τό παιδί θά-ταν συνθησιμένο σ' αυτή την έξερευ-νηση, γιατί, άποφεύγοντας όλους τούς σκόπελους, πήγε άπρόσκοπτα ως ένα γυθιάκι που άκουμπούσε σάν τοίχο, εκεί στη γωνιά, σκαρφάλωσε πάνω και, σηκώνοντας τό χέρι του, τό έ-χωσε άποφασιστικά πίσω από μια εί-κόνα κρεμασμένη πάνω απ' τό κε-φάλι του, κι' έβγαλε από εκεί ένα πράγμα που τό σκούπισε με την ά-κρη της μπλούζας του κι' έπειτα τήφερε στα χείλη του...

Με τό πράγμ' αυτό σριγμένο στην παλάμη του, ο Ριρήs κατέβηκε απ' τό γυθιάκι κι' έτρεξε σε μια μεγάλη πολυθρόνα, κοντά σ' ένα παράθυρο, και κάθησε.

Μια χρυσή άχτίδα ήλιου έμπαινε από μια χαραμάδα της κλειστής γρίλ-λιας. Ο Ριρήs σήκωσε τα χέρια του σε τρόπο ώστε να κρατούν τό πράγμα εκείνο στο φως, και τό κοίταζε. Ή-ταν μια μικρούλα φωτογραφία χρω-ματιστή, σε μεταλλική στρογγυλή κορνίζιτσα, σάν ένα μανταλλίονι, και παρίστανε μια νέα γυναίκα ντυμένη στα γαλάζια μ' ένα παιδάκι στην άγκυλιά. Από πίσω, τρεις λέξεις με χοντρό παιδικάτικο γράψιμο: « Η Μαμά και ο Ριρήs ».

Στό γυθλι που προφύλαγε την εί-κονίτσα, ο Ριρήs ξαναπλησίασε έλα-φρά τα χείλη του, την ξανακοίταξε μ' έκσταση και φιδύρισε:

— Μαμά!... γαλάζια μαμά!... Τα ματάκια του βούρκωσαν, τό γυθλι θάμπωσε, ή είκόνα μισοσκε-πάστηκε.

Άλλά δέν ήταν άνάγκη να την κοιτάξη για να τη βλέπη, γιατί την είχε χαραγμένη στο νού του και στην καρδιά του.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΑΙΤΟΣ ΩΣ ΕΘΝΟΣΗΜΟ

Από την άρχαία έποχή, τα διά-φορα κράτη χρησιμοποιούσαν μορ-φές ζώων για έθνοςήμο τους και τις άποτόπωναν στα νομίσματά τους ή τις έσκαλίζαν σε μάρμαρο ή τις έχυ-ναν σε χαλκό. Έτσι π. χ. είχαν οι Άθηναίοι την γλαύκα, οι Κορίνθιοι τόν Πήγασο, οι Κίμβριοι τόν ταύρο, οι Ρόδοι την άρκούδα και οι Πέρ-σες τόν άετό. Τό έθνοςήμο τόν Περ-σών τό έκανε έθνοςήμο του κράτους του ο Πτολεμαίος ο Σωτήρ, ο βασι-λιάς της Αιγύπτου, και από την Αι-γυπτο τό πήραν οι Ρωμαίοι. Επί Μαρίου ο άετός έγινε τό έμβλημα των ρωμαϊκών λεγεώνων.

Όταν χωρίστηκε τό ρωμαϊκό κρά-τος, ο άετός έγινε τό έθνοςήμο του Βυζαντίου, απέκτησε όμως ένα ά-κόμη κεφάλι κι' έγινε δικέφαλος. Όταν ο Κάρολος ο Μέγας άνακηρύ-χθηκε άυτοκράτορας του δυτικού ρω-μαϊκού κράτους, έδιάλεξε κι' αυτός για έθνοςήμο τόν άετό. Στην βασι-λική του Αγίου Παύλου στη Ρώμη, υπάρχει μια τοιχογραφία που παρι-στάνει την στέψη τού Καρολομάγνου. Ο άυτοκράτορας είναι ζωγραφισμένος γονατιστός και κρατάει στο δεξιό του χέρι ένα λάβαρο που έπάνω του έχει ζωγραφισμένο έναν άετό που κοι-τάζει προς τα δεξιά. Ο Κάρολος διάταξε επίσης να χύσουν σε χαλκό τα δύο ζώα που είχαν ως έμβλήματα οι Ρωμαίοι, τόν άετό και την λύκαι-να, και τα δύο αυτά χάλκινα άγάλ-ματα βρίσκονται ακόμη σήμερα στο Αϊε-λά-Σαπέλλ, τό παλιό Άκυσιγρα-νον, την πρώτευουσα τού Καρολο-μάγνου. Η λύκαινα είναι τοποθετη-μένη μπροστά στην κυρία είσοδο της μητρόπολης και ο άετός τοποθετήθη-κε κατά διαταγή τού άυτοκράτορα στην ταράτσα τού παλατιού του με τό κεφάλι γυρισμένο προς την Άνα-τόλη. Όταν όμως ο Λοθάριος κυρίευσε τό 978 τό Άκυσιγρανο διάταξε να στρέψουν τό κεφάλι τού άετού προς την Γαλλία. Ο άετός ώστόσο πήρε πάλι την πρώτη θέση του όταν ο Όθων ο Β', εκδικούμενος την είσο-δή τού Αδαρρίου, έφθάσε ως τα τελ-χη τού Μάρισιου. Σήμερα ο πολυπα-θός αυτός άετός βρίσκεται μέσα στη Μητρόπολη τού Άκυσιγρανου και χρησιμεύει ως άναλόγιό για την το-ποθέτησή του ψαλτηρίου.

Αργότερα ο άετός χρησιμοποιή-θηκε ως έμβλημα στη μεγάλη σφρα-γίδα τού άυτοκράτορα, καθώς και στις μικρότερες σφραγίδες, στα νο-μίσματα, στις σημαίες τού κράτους και στα φορέματα τού άυτοκράτορα. Σ' ένα άυτοκρατορικό μανδύα που βρίσκεται στη μητρόπολη τού Μάτς είναι κεντημένος χρυσός άετός. Ο δικέφαλος άετός, ως έμβλημα τού γερμανικού κράτους βρίσκεται για πρώτη φορά σε ένα νόμισμα τού 1325. Από τότε βλέπουμε παντού τόν δικέφαλο άετό που συμβόλιζε την ένωση κάτω από ένα σκήπτρο, της γερμανικής βασιλείας με την άυτο-κρατορία.

και στα φορέματα τού άυτοκράτορα. Σ' ένα άυτοκρατορικό μανδύα που βρίσκεται στη μητρόπολη τού Μάτς είναι κεντημένος χρυσός άετός. Ο δικέφαλος άετός, ως έμβλημα τού γερμανικού κράτους βρίσκεται

για πρώτη φορά σε ένα νόμισμα τού 1325. Από τότε βλέπουμε παντού τόν δικέφαλο άετό που συμβόλιζε την ένωση κάτω από ένα σκήπτρο, της γερμανικής βασιλείας με την άυτο-κρατορία.

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

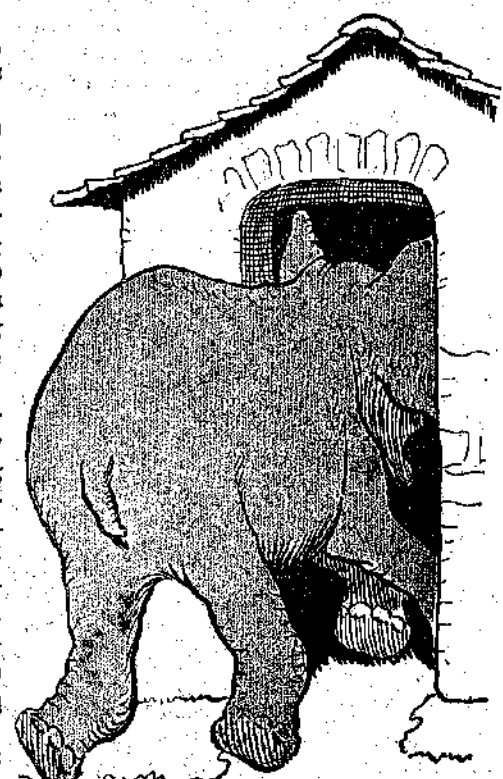
Κ'

Λίγο πριν γιάση στο χωριό, ο φίλος μας Άχαμνούλης είχε ένα κακό συναπάντημα:

Ήταν ένας κυνηγός, που είχε βγει για λιανοπούλια. Εί-δε από μακριά τόν έλέφαντα και σάσιος: Που βρέθηκε τέ-τοιο ζώο κει-πέρα; Μήπως ή-ταν στην Άφρική;... Κι' από τη σασισμάρα του, χωρίς πιά να ξέρη τί έκαγε, ο κυνηγός σήκωσε τό τουφέκι του και πυ-ροβόλησε.

Φυσικά, τό τουφέκι ήταν γε-μισμένο με σκάγια. Δέν ήταν κανένα πουλάκι ο έλέφαντας για να σκοτωθή με τέτοια του-φεκιά. Τα σκάγια όμως χω-ρίς να τού τραπήσουν τό χον-τρό πεταί, τόν χτύπησαν δυνα-τά, τόν έκαψαν, τόν κόνεσαν. Κι' ο Άχαμνούλης, που ως έ-κείνη τη στιγμή πήγαινε με τό κάσσο του, άρχισε να τρέχη σάν τρελός.

Μπροστά του βρέθηκε τότε ένα ξύλινο σπιτάκι, μια παραγ-

γούλα, από κείνες που έχουν οι έρ-γάτες τών δρόμων — ήλεκτρικοί, υ-δροαυλικοί κτλ — για να βάζουν μέ-σα τα σύνεργά τους, τη φουβού τους, τα σίγματα, τούς μολυβοσω-λήνες και καθε-ξής. Η παραγ-γούλα, εκείνη την ώρα, ήταν άδεια-νή. Κι' ο Άχα-μνούλης, που ένό-μιζε πως τόν κυ-νηγούσε ακόμα ο κυνηγός, χάθηκε μέσα για να κρυ-φτή και να γλυ-τώση.

Άλλά που να χωρέση κοτζάμ-θεριό μέσα σ' ένα τόσο μικρό σπιτά-

κι' Αναγκάστηκε να βγάλει τη μύτη του—δηλαδή την προβοσκίδα του— από το παραθυράκι, και να φέρει την ουρά του έξω απ' την πόρτα. Ήπειτα, όταν είδε πως ο κίνδυνος πέρασε, προσπάθησε να βγίη και να εξακολουθήσει το δρόμο του. 'Αλλά στάθηκε αδύνατο να γυρίσει για να βρῆ την πόρτα! Τότε δοκίμασε να πάη πίσω-πίσω, ως πού να βγίη. 'Αλλά πάλι το σώμα του δεν έβγαίνε, καθώς ήταν σφηνωμένο μέσα και, πισοπατώντας έπαιρνε μαζί του το σπιτάκι.

Ω, δυστυχία! Θάμενε λοιπόν για πάντα φυλακισμένος εκεί-μέσα; Αδίκη ή σκηνή τούφερε μανία. Κι' άρχισε να τρέχει μπροστά, μαζί με το σπιτάκι. Έτσι έκαμε την είσοδό του στο χωριό. Και φαντασθήτε πιά τον τρομό των κατοίκων— μικρών, μεγάλων, διπόδων, τετραπόδων, άρσενικών, θηλυκών και ουδέτερων— όταν είδαν άξαφνα ένα σπιτάκι να τρέχει στους δρόμους ξεφρενιασμένο, άφημασμένο, σαν αυθόκητο με μεθυσμένο σωφάρι, και να χι μπροστά μιὰ προβοσκίδα, πίσω μιὰ ουρά, και κάτω τέσσερα πόδια από έλέφαντα!

Τί ήταν πάλι αυτό; 'Ανθρωποι και ζώα, κατατρομαγμένοι, δεν ήξεραν από πού να φύγουν... (Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΓΙΟΡΤΗ

Η μικρή φαντασία του Μπόμπη είχε βρει, το χειμώνα, (είχε δει κιόλας τρεις χειμώνες) μεγάλα διαστήματα, άσπρα σαν καταβατά τετραδίου, διαιρεμένα από κάγκελα με σχήμα μικρών Χ βαλμένων στη σειρά· στη μέση κάθε λευκού διαστήματος ο μαύρος κύβος ενός μικρού σπιτιού με μιστερή στέγη.

Ο μπαμπάς ήταν χοντρούλης σά βαρελλάκι· το ίδιο ή μαμμά κι' ή 'Ορτενσία είχε ύφαστα ξανθά μαλλιά κουκλιτικά, γύρω απ' το ρόδινο της πρόσωπο, που ή ζέστη ή το κρύο τού δίνανε ζωήματα.

Η 'Ορτενσία ήταν λιγώτερο μεγάλη απ' τη μαμμά, μα ήταν πέντε χρονών. Ήταν λοιπόν με το παραπάνω ήμεγάλη άδελφή του Μπόμπη. Κατά άλλα ήξερε να ψάλλη έκκλησιαστικά άσματα, όπως όλα τα κορίτσια από το καντόνι της Βέρνης.

Στο ξύλινο σπίτι, κωμωμένο από τον καιρό που ο παππούς του Μπόμπη ήταν ακόμα πιό μικρός απ' ε, τι ήταν τώρα αυτός, δεν έμεναν άλλα πρόσωπα έξω απ' εκείνα που αναφέραμε πιό πάνω. Μα υπήρχε στη ζωή κάποιος άλλος που λογαριαζόταν πολύ: ο γέρο-Ζούκ. Θάπρεπε να λέγε κανείς: «ο γέρο-γέρο Ζούκ», γιατί είχε την ηλικία των βράχων και περπατούσε σκυφτός και ζαρωμένος. Τ' αδελκωμένα και βασανισμένα του μάγουλα ήταν ξυρισμένα την Κυριακή· έλη την άλλη εβδομάδα ήταν σαν πασπαλισμένα με χοντρό άλάτι. Φορούσε μαύρη μπλούζα κι' ένα μαύρο καπέλο στερεωμένο με λάστιχο κάτω απ' το σαγόνι, κι' ε-ταν έβρεχε, κρατούσε μιὰ θαλασσιά άμπρέλλα μ' άσπρες μύτες. Ο λαϊμός του είχε ένα έξόγκωμο και κάθε φορά που έπινε άνεβοκατέβαινε σά μη-

χάνημα. Η πίπα του είχε σκέπασμα 'Ο Ζούκ ήταν ένα είδος θείας Προνοίας. Δεν έργαζόταν και δεν φρόντιζε παρά για το χατήρι του Μπόμπη πρώτα, κι' ύστερα για άγνωστα πλάσματα σκαρπισμένα στον κόσμο και που ο Μπόμπη δεν τ' αγαπούσε.

Παιδιά επιπλοποιός, έφτιαχνε παιχνίδια, μικρογραφίες διαφόρων αντικειμένων. Από τα χέρια του βγαίναν μικρά τραίνα, μικροσκοπικά παγοπέδιλα, τραπέζια, καρτσάκια— όλα για το Μπόμπη και την άδελφή του, — ενοσούμενοι πελάτες.

Τό άσχημο— γιατί σέ τούτα τον κόσμο δεν υπάρχει τέλεια εδτυχία— ήταν που ο Ζούκ δεν έμενε στο χωριό του Μπόμπη. Κατοικούσε στη μεγάλη πόλη όπου το χειμώνα μαζεύνονταν τού κόσμου οι άρριοι: 'Εγγλέζοι, Γάλλοι, Γερμανοί κι' Αμερικάνοι, που τας έβλεπες να περνάνε με τα σκι στον ύψος, ή τού πατινίου στο χέρι, με ραβδόχια μαγιά πρόσκια, κόκκινα, μενεζελιά, και που ξεφώνιζαν— προ πάντων οι άρριοι— στην άγνωστη γλώσσα τους, όταν ά άνεμος που έρχόταν απ' την Προδοηκία, εξέσταινε τα σύννεφα κι' άλλαζε το χιόνι σέ βροχή.

Όπως κι' άνειχε τού πράγμα, μιὰ κι' ο Ζούκ καθόταν εκεί, ήταν μακριά απ' τον Μπόμπη και την 'Ορτενσία, και δεν τούς κάνανε σχημά τη μεγάλη χάρη, να τούς πηγαίνουν να τόν βλέπουν.

Λοιπόν εκείνη την ήμέρα, λίγο έμεινε να τελειώσει ο χρόνος και νάρθη ή άρχιχρονιά, κι' ήταν φανερό πως ο Ζούκ έτοιμάζε κάτω ύφαστα φυσικά δέ συλλογίζόταν παρά αυτό.

Τί νάταν, κανένα παιχνίδι, μα τί άραγε; Δεν ήταν εύκολο να τού μαν-

τέφουν, γιατί είχε φτιάσει κι' είχε δώσει πιά σκευές μικρούς του φίλους ε, τι μπορούσε κανείς να φανταστή. Θάταν τώως μιὰ ύφαστα γιορτή με φώτα σαν και πέφους, που για χριστουγεννιάτικο δέντρο είχε στήσει ένα δλόκληρο στερεώμα στη μέση της κάμαρας.

Όυτε απ' τού μαμαπό ούτε από τη μαμά ήταν να περιμένουν να τούς βοηθήσουν. Ίσα-ίσα την ήμέρα που ή μικρή άδελφή κι' ο Μπόμπη άναίροπολοδοσαν μπροστά στί εσωστά ζάκι, οι γονιοι μπήκανε με ταραχμένα πρόσωπα. Μιλήσανε με χαμηλή φωνή, πού βιαστικά, και ξεκίνησαν μες στην έσπέρα. Τα παιδιά άκουσαν μερικά απ' τα λόγια τους.

— Είπαν: «Ο Ζούκ πέθανε!» μουρμούρασε ο Μπόμπη.

Και πρόσθεσε:

— Τί θα πη αυτό;

— Δεν ξέρω είπε ή 'Ορτενσία.

— Άκουσα τη μαμά να λέη: «πρέπει να τούς τού πούμε» και τού μπαμπά να ποικριάνεται: «όχι, δέ θα καταλάβουν». Μιλούσανε για μές.

— Ά, έκαμε ο Μπόμπη.

Άκαθόριστα πέρασε απ' τού μυαλό του πως έπρόκειτο για κάποια έκπληξη... και τού μάτια του λάμψανε από μιὰ άστραπή έλπίδας μέσα στη σκοτεινή κάμαρα.

Δέ γελοίαταν άφου την άλλη μέρα ή μητέρα του πόν ζύπνησε πολύ πρωί: και τούπε:

— Θά πάμε στο γέρο-Ζούκ.

Τού φέρασε τή γιορτινά του— την πράσινη φορεσιά του, τή σκοθρα παπούτσιά του και τή σκοθοφο του από προβιά μαύρου προβάτου. Κε' όταν έτοιμάστηκε, είδε και την 'Ορτενσία έτοιμη και στολισμένη, με τού θαλασσί της φόρεμα, γαρνιρισμένο μίσπρο ένα γύρο. Ξεκίνησαν. Είχε έναν ήλιο γλυκό, που οι άμυγιάδες τόν βλαστημούσαν, μα που τόν εδλογοδοσαν οι άλλοι άνθρωποι. Οι γονιοι ήταν καλοί και σοβαροί και με τή σειρά, πότε ο ένας, πότε ο άλλος, κουβαλούσαν ένα μεγάλο μπουκέτο κυλάμια. Στο πρόσωπο των παιδιών ζωγραφιζόταν μαζί ή περιφάνεια που φορούσαν καλά κι' ύφαστα φορέματα κι' ή φραντίδα να μην τή λασπώσουν.

Τέλος φτάσανε. Πρόσωπα πολλά με μπουκέτα στο χέρι φτάναν έπίσης.

— Ω, τί πολλά φώτα! όπήρχαν λαμπάδες κι' άσημένα λευκοδία ανάμεσα σέ άνθη άληθινά. Αύτα μπιζανε ύφαστα. Ο Μπόμπης γούρλωσε τή μάτια του. Συλλογίζόταν τού δέντρο των περσινών Χριστουγεννίων... Τί καλός πούταν ο Ζούκ!

Μά ξαφνικά μιὰ έφερε τού μαντήλ,

της σά μάτια κι' άρχισε να κλαίη. Ο Μπόμπης ξαφνίστηκε στην άρχη, μα ύστερα κατάλαβε. Θάταν κουρασμένος— κι' αυτός ήταν πού κουρασμένος γιατί δεν είχε καθίσει κι' είχε περπατήσει τόσο πολύ. Μόλα τα φώτα, τή λαυλούδια και τή ύφαστα φορέματα των καλεσμένων, τή μάτια του σφυλούσανε.

Μά μέσα σόνειρο, περπατώντας δίπλα στον πατέρα του, παρακολούθησε έλη την άλλη τελετή. Σαμπώθηκε, μπαίνοντας στην Έκκλησία, πούταν έλο φώτα, σά δάσος από χριστουγεννιάτικα δέντρα. ύστερα άφησε να τόν βάλουνε σέ κάποιο μπάγκο μισοκακωμωμένο μα ή γλυκειά μουσική και τή άσματα που άκουε να φάλλουν οι άγγελοι ψηλά τόν ζύπνησαν όδότελα για λίγο.

Ξαφνικά μιὰ ύδα πέρασε απ' τού μυαλό του. Μια στιγμή που οι άγγελοι πάψανε να ψάλλουν, έπε στον πατέρα του:

— Μα πού είναι λοιπόν ο Ζούκ που κάνει έλη τούτη τη γιορτή; Δέ φάνηκε ακόμα.

Ο πατέρας δίστασε, ύστερα με χαμηλή φωνή:

— Ο Ζούκ έφυγε...

— Έφυγε! Γιατί να φύγη σήμερα άκριβώς; Θάταν τόσο εύχαριστημένος έδω:

— Είναι πιό εύχαριστημένος ακόμα έκαί πούναι, είπε ο πατέρας.

Κουτουλιόντας απ' τόν ύπνο, μα έπιμονα, τού παιδί ξανάπε:

— Μα ή γιορτή; ή μουσική, τή φώτα, ταστέρια που μές έχάρισε:...

— Τού κάνουν μιὰ όμορφότερη γιορτή εκείνου.

— Παιός είναι λοιπόν τόσο γέρας για να τού χαρίση κάτι;

— Ο καλός Θεός, άπάντησε ο πατέρας κάπως στενοχωρημένος.

Ο μικρός συλλογίζόταν κι' ο πατέρας συνέχισε:

— Μιὰ μέρα, σίγουρα, ο καλός Θεός θα μές κήνη και μές την ίδια γιορτή και θάναι και κι' ο γέρο-Ζούκ.

— Αφου θάναι ο γέρο-Ζούκ, θά ναί καλά και θά πάω, μουρμούρασε ο Μπόμπης.

(Μεταφραση) ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΑΝΗΣ

ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΕΣ

Δεκαέτη χάρισε στί Γιώργο ένας συμμαθητής του. Και τή κουδάλησε στίτι φτιαμβευτικά.

— Μαμμά, δές! Σούφερα 16 μα μονάκια. Θά μές κάμουν κουκούλια έλο μετάξι. Μα να προσέχης την Καίτη.

Η Καίτη, μικρότερη, ήταν τού πνεύμα της καταστροφής. Όυτε άψυχα άφινε να φύγουν από τή χέρια της άνέπαφα, ούτε έμψυχα άτυράνητα. Η καθμένη ή Αίλη— γάτα, άδελφούλα— τί τράδηζε! 'Ακόμα και «έμπόδιο» την έκαμε και πηδοδουσε από πάνω της. Όσπου τού ζφο έτρόμαζε και τού έδαζε στί παδία. Και τή φτωχά τή μαμουνάκια δεν έγλύτωνα.

— Μαμμά! Νά τή ζώ λιγάκι;

— Ναι, μα δέ θά τή πειράξης.

— Όχι. Νά, τή χέγια μου είναι πίσω.

Μά τή χέρια έρχόνταν λίγο-λίγο μπροστά, άπλωνόνταν στί χάρτινο δίσκο. Τά δακτυλάκια έπερναν ένα εντομο. Τό σφριγγαν, άπαλά. Μά για τού λεπτό πραγματάκι αυτό ήταν άρκετό. Έγύριζε στή θέση του τσακισμένο, πληγωμένο. Κι' ή ένοχη, ήσυχη πιά, κάθεται στή μαμμά κοντά, που βυθισμένη στί έργόχειρο, δεν είχε πέρα είδηση. Κι' όταν ο Γιώργος γύριζε από τού σχολείο, άρχιζε ή φασαρία.

— Νά, πάλι ένα μαμουνάκι φέφω. Πουός τού σκότωσε;

— Κανείς δεν άπαντά. Η μαμμά, φυσικά, δεν ξέρει τίποτα κι' ή μικρούλα δεν όμολογεί.

— Μ' αυτό δεν όποφέρεται. Όλα πιά θά φοφήσουν.

Η μαμμά δίνει τή γνώμη της.

— Δεν τή πάς στή θεία;

Κι' ο Γιώργος, προθυμότατος τή κουβαλάει. Κάθε μεσημέρι και κάθε άπόγεμα, πηγαίνει και καμαρώνει τού θησαυρό του. Κι' όταν άντίκρουσε πάνω στί δικάκι δώδεκα κουκούλια, ή χαρά του είναι άκράτητη.

— Τώρα, τί θά τή κάμωμε, θεία;

— Θά τ' άφίσωμε έδω και από μέσα θά βγούν λευκές πεταλούδες.

Αυτές θά μές κάμουν σπέρο πολύ και τού χρόνου θάχαυμε πλθθος μαμουνία.

— 'Ακόμα είναι πολύ γωρίς. Θά μαυρίσουν τώρα. Και θά μείνουν έτσι ως τού Μάρτιο.

— Και μπορώ έγώ να περιμένω; Πόσοι μήνες είναι;

— Έννεά τώσοτο.

— Ού! Τώσος καιρός!... Έγώ, ως τότε...

Δεν τελειώνει τή φράση. Μά ένδύμουχα συλλογιέται πως «ως τότε» θάχει τού λιγώτερο... μουστάκι. Και παύει πιά να ρωτάη.

Όστόσο οι μήνες κύλησαν κι' έφθασε ο Μάρτης κουβαλώντας τή άνοιξη. Ο Γιώργος δεν έχει ούτε μουστάκι, ούτε γένεια. Μόνο τού περσινό του πανταλονάκι είναι κοντότερο και προχώρησε μιὰ τάξη. Ίσως νάχη γίνει πιό σοφός, πιό στοχαστικός. Μα κείνου πού τόν βλέπουν κάθε μέρα, δέ μπορούν ν' άντιληφθούν αυτή τή διαφορά.

Μόνο τή μικρά σποράκια, πούναι κλισμένα μέσα στί τενεκεδένιο κουτάκι, έχουν πολύ αλλάξει. Οι μικρές ζωούλες που κοιμόνταν μήνες τώρα, άρχίζουν να ζυπνάνε. Έχουν αλλάξει τού χρώμα τους, γίνονται λιγώτερο σκοθρα και κάθε μέρα πιό διάφανα. Σιγά-σιγά τού μικρό σκουληκάκι άρχίζει να ξεχωρίζη κουλουριαστό, μέσ' στή μικρούλα φυλακή του. Τό κεφάλι του κουνιέται άδιόρατα.

Άκριβώς εκεί θά σχηματίση τήν τρύπα πού θά τού χρησιμέψη για πόρτα. Τής λευτεριάς ή πόρτα. Βγαίνει τού κεφάλι και τού μισό κορμάκι. Τό άλλο μισό έχει μείνει στί λευκό κουκούλι. Μα τού κατάρμαυρο σκουληκάκι κουνιέται, σέρνεται... Και σέ λίγο μένει έντελώς έλεύθερο.

Άμέτρητα μαύρα σκουληκάκια γεμίζουν τή τρυφερά συκαμνόφυλλα. Τρώνε άχόρταγα. Μά μεγαλώνουν κιόλα και λευκαίνουν. Τα τρία παιδιά— Γιώργος, Μπέμπα, Καίτη— με τή θεία μαζί θαυμάζουν.

— Για δέστε πως μεγάλωσαν! Και μεις έκαμαρώναμε και λέγαμε μεγάλα αυτά που ήταν τήν περασμένη έβδομάδα μικρά σαν τού νόχι μου. Τώρα είναι χοντρά σαν τού δακτυλάκι μου.

— Μα τί λαίμαργα! προσθέτει ή Μπέμπα. Νά, σαν τήν Καίτη!

— Έσθ είσαι λαίμαργη, άπαντά ή μικρή.

— Έ! Μή μαλώνετε τώρα! έπεμβαίνει ή θεία. Δέ βλέπετε τή μαμουνάκια τί άγαπημένα που είναι;

— Μ' αυτά στήν άκρη, γιατί είναι έτσι άκίνητα, κι' έχουν ψηλά τού κεφάλι;

— Μεταμορφώνονται.

— Τί θά πη αυτό;

— Νά, αλλάζουμε δέρμα. Αδριο ή μεθούριο θά τὰ ξαναδῆτε. Θέλου νά φύσουν τὸ καλὸ τους δέρμα, καὶ θά μείνουν λευκότερα κ' ὠραιότερα.

— Ἐμεῖς δὲν αλλάζουμε καθόλου;

— Βέβαια. Μὰ ἡ ἀλλαγὴ εἶναι βαθμιαία καὶ δὲ φαίνεται. Νά, εἶδ', Γιώργο. Ὅταν γεννήθηκες, ἦσουν μαύρος σὰν ἀραπάκι καὶ στρουμπουλός σὰν μπαλόνι. Σὲ ὀκτὼ χρόνια — δηλαδή τώρα — ἔγινες ἀσπρός καὶ ἀδύνατος... σὰν... Ἄς μὴν τὸ ποῦμε. Ἐμεῖς (δὲ βλέπαμε τὴν καθημερινὴ ἀλλαγὴ σου. Αὐτὴ ὅμως γίνονταν μέρα μετὰ τὴ μέρα.

— Γιατί λοιπὸν τὰ μαμουνάκια;

— Μ' αὐτὸν ἡ ζωὴ εἶναι πολὺ σύντομη. Τρεῖς μῆνες διαρκεῖ. Ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος ζεῖ ἐξήντα, ἑβδομήντα καὶ πλείτερα χρόνια.

— Μὰ πεθαίνουν καὶ δέκα καὶ εἴκοσι χρόνια.

— Βέβαια. Αὐτὸν ἔμως ἡ ζωὴ δὲν τελειώνει. Κόβεται. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζεῖ δέκα χρόνια, πεθαίνει μετὰ κοντὰ πανταλόνια καὶ μετὰ παιδικὸ πρόσωπο. Δὲν ἔχει ἀσπρα μαλλιά οὔτε ρυτίδες. Ἡ ζωὴ του δὲν ἔχει ὑποστειτὴ τελεία ἐξέλιξη ὅπως αὐτῶν τῶν ἀκουληκίων. Βλέπετε; Βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπέρμα, τρῶνε, μεταμορφώνονται, μεγαλώνουν, κάνουν κουκούλι, γίνονται πεταλούδες, γεννοῦν σπόρους καὶ πεθαίνουν. Κι' ἔλ' αὐτὰ μέσα σὲ τρεῖς τέσσαρες μῆνες. Δὲν εἶναι ὠραῖο πράγμα;

— Για φαντασθῆτε! Νά τρῶνε φτηνὰ σακαμινόφυλλα καὶ νὰ μᾶς δίνουν ἀκριβὸν μετάξι. Ἐνῶ ἔμεῖς οἱ ἄνθρωποι...

— Τι; δὲ δουλεύουμε; διακόπτει ἡ Μπέμπα;

— Δουλεύουμε, μὰ δὲν κάνουμε μετάξι.

— Εἶδ', κύριε, μπορεῖ νὰ μὴ δουλεύεις, γιατί εἶσαι ἄνδρας. Ἡ Καίτη κ' ἐγὼ θά δουλεύουμε. Δὲ βλέπεις τὴ μαμμὰ; Ὅλο πλέκει, κεντᾷ...

— Ἐ, κ' ὁ μπαμπὰς δὲ δουλεύει; Ὅλη μέρα στὸ γραφεῖο ἢ στὸ δικαστήριον; τί κάνει; Πῶς ζοῦμε;

— Βέβαια, συμφωνεῖ ἡ θεία. Ὅλοι δουλεύουμε. Καθένας ἀνάλογα μετὰ τὴν ἡλικία του καὶ τὴ θέση του. Μὰ ξέρετε, οἱ μεταξοσκώληκες ἀποτελοῦν μιὰ ἐξαιρεση στὸ γένος τῶν ἑντόμων. Αὐτοὶ προσφέρουν μιὰ ὠραία καὶ χρήσιμη ἐργασία. Εἶναι σὰν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς μεγάλους, τοὺς ξεχωριστοὺς — σοφοὺς, ἐφευρέτες — ποὺ δουλεύουν ἀκούραστα γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος. Σ' αὐτοὺς ὁ φελλοῦμε τὸ φῶς, τὴν εὐκολία τῆς ζωῆς, τὴ σοφία. Αὐτῶν τὸ μετάξι εἶναι οἱ μεγάλες ἐφευρέσεις, καὶ οἱ

σπόροι τὰ βιβλία ποὺ ἀφίσαν καὶ ὄδωγόν σὲ μ' ἐγαλύτερες ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις. Μὰ... φθάνει... Δὲν τηγαίνετε νὰ παίξετε;

Τὰ κορίτσια φεύγουν... Ὁ Γιώργος

ΒΑΣΙΔΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ μικρὸς βασιλιάς ἐξακολούθησε νὰ μιλάει γιὰ τ' ἀγαπημένα του φαγητὰ καὶ μιλοῦσε μετὰ τέτοιον ἐνθουσιασμό καὶ μετὰ τέτοιες λεπτομερείες σχετικὰς μετὰ τὰ καθένα, ποὺ ἡ χωριάτισσα τὰ σάστισε.

— Κύριε ἐλέησον, ἀπὸ ποῦ τὰ ξέρεις όλα τούτα τὰ πλοῖσια φαγιά; Αὐτὰ μονάχα σ' ἀρχοντοσπίτια τὰ μαγειροῦν. Ἄ! τώρα κατάλαβα! Ὅσο κ' ἂν εἶν' ἐξηπόλητος καὶ κουρελῆς, θά ἦταν σίγουρα παραμάγειρος σὲ κανένα πύργο προτοῦ νὰ μουρλαθῇ μπορεῖ νὰ τὸν εἶχαν κιάλας στὸ βασιλικὸ παλάτι. Στάσου καὶ νὰ ἰδῆς ποῦ θά τὸν δοκιμάσω! Περιέργη ν' ἀποδείξη τὴν δευδερκεῖά της εἶπε στὸν βασιλιά νὰ προσέξῃ λίγη ὥρα τις χύτρες της καὶ τοὺς τετζερέδες της, γιατί αὐτὴ εἶχε δουλειὰ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, καὶ τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβῃ πῶς ἂν τοῦ ἔκανε ὄρεξη εἶχε τὴν ἀδεία της νὰ δοκιμάσῃ τὴ μαγειρικὴ του τέχνη στὰ φαγητὰ της. Ὑστερα ἔκανε στὰ παιδιὰ τῆς νόημα νὰ τὴν ἀκολουθήσουν καὶ ἀφησε τὸν Ἐδουάρδο μόνον του. Ὁ βασιλιάς σκέφθηκε:

— Ἄλλη μιὰ φορὰ χρησιμοποίηθηκε ἕνας Ἄγγλος βασιλιάς γιὰ μιὰ παρόμοια ἐργασία. Δὲν θά εἶναι λοιπὸν ἐξευτελιστικὸν γιὰ μένα ἂν δεχθῶ νὰ κάνω ὅ,τι καταδέχτηκε κ' ὁ Ἄλφρεδος ὁ Μέγας. Ἐγὼ ὅμως θά προσπαθῶ νὰ ἐκτελέσω καλύτερα τὸ καθήκον μου. Γιατί ἐκεῖνος ἀφῆσε τὸ γλυκὸ καὶ κἀνκε.

Ἡ πρόθεση ἦταν καλὴ, μὰ ἡ ἐκτέλεση δὲν ἦταν ἦταν ἀνάλογη. Καὶ τοῦτος ὁ βασιλιάς βυθίστηκε ὅπως κ' ἐκεῖνος σὲ βαθειὰ συλλογὴ καὶ οἱ συνέπειες ἦταν οἱ ἴδιες: Τὰ φαγητὰ ἐκάηκαν! Εὐτυχῶς ἡ νοικοκυρὰ γύρισε ἀρκετὰ γρήγορα πίσω γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὸ πρόβλημα τὸς ἀπὸ τὴν τελεία καταστροφὴ καὶ οἱ φωνῆς της ξύπνησαν τὸν βασιλιά ἀπὸ τοὺς ρεμβασμοὺς του καὶ τὸν γύρισαν πίσω στὴν πραγματικότητα. Ὅταν ὅμως ἐκείνη εἶδε πόσο λυπήθηκε τὸ παιδί ποὺ φάνηκε ἀνάξιο τῆς ἐμπιστοσύνης της, ἤμέρεψε εὐθὺς καὶ ἐγίνε πάλι καλὴ καὶ μαλακὰ μαζί του.

μονάχα μένει καὶ κατὰ πρόσηλὸν μένος τὰ ὠραία σκουλήκια ποὺ κρύβονται στὴ μετάνη φυλάκη τους. Καὶ τὸ μυαλό του δουλεύει!

ΕΛΕΝΗ ΡΕΞ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ παιδί ἔφαγε μετὰ μεγάλη ὄρεξη καὶ ἀισθάνθηκε τὸν ἑαυτὸν του δυναμωμένο καὶ πιδ εὐδιάθετον ὕστερα ἀπὸ τὸ τὸνωτικὸ αὐτὸ πρόγευμα. Κατὰ τὸ γέμισμα αὐτὸ ἐγίνε καὶ τοῦτο τὸ παράδοξο: Καὶ τὰ δύο μέρη ἀποφάσισαν σιωπηλὰ νὰ μὴ λάθουν ὅπ' ὄψη τους τὴν κοινωτικὴ κατωτέρωτητα τοῦ ἄλλου, μὰ ὡστόσο κανένα ἀπὸ τοὺς δύο δὲν κατάλαβε πῶς τοῦ γινόταν μιὰ τόσο μεγάλη τιμὴ. Στὴν ἀρχὴ ἡ μητέρα τῶν κοριτσιῶν εἶχε σκοπὸ νὰ βάλῃ τὸν μικρὸ ἀλήτη γάμω σὲ μιὰ γωνιά νὰ φάῃ τὴ φαγητὸ του, ὅπως τὸ ἔκανε σὲ ὄλους τοὺς ζητιάνους. Ὑστερα ὅμως στενοχωρήθηκε ποὺ τὸν ἐμάλλωσα τόσο ἄγρια, καὶ ἤθελε νὰ κἀνῃ ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ διορθώσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Κι' ἔτσι τοῦ ἐπέτρεψε νὰ φάῃ μαζί τους. Ὁ βασιλιάς πάλι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶχε τέτοιες τύψεις συνειδήσεως ποὺ ἀφῆσε ἀπὸ ἀμέλειά τὸ φαῖ νὰ κολλήσῃ, ὕστερα ἀπὸ τὴν τῶσση καλωσύνη καὶ ἀγάπῃ ποὺ τοῦ ἔδειξαν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, ὡστε ἀποφάσισε νὰ καταδεχθῇ, καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ καθήσουν μαζί του, στὸ τραπέζι καὶ ἡ χῆρα, καὶ οἱ κόρες της, ἀντὶ νὰ στέκονται ἀπὸ πίσω του καὶ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν, ὅπως ἦταν συνειθισμένους ἀπ' τὸ ἀξίωμα κ' ἀπ' τὴν καταγωγή του. Ὡστόσο κανεὶ κάποτε καλὸ νὰ μὴν κρατοῦμε τοὺς τύπους πότε-πότε. Ἡ χῆρα ἐνοιώθη δλόκληρη τὴν ἡμέρα μιὰ ἐνδόμυχη εὐχαρίστηση ποὺ φάνηκε τόσο καλὴ κ' εὐσπλαχνικὴ σ' ἕνα μικρὸν ἀλήτη, κ' ὁ βασιλιάς ἦταν ἔξῃ ἴσου ἱκανοποιημένος μετὰ τὸν ἑαυτὸ του, ποὺ εἶχε φανῆ τόσο καταδεκτικὸς σὲ μιὰ ἄπλη χωριάτισσα.

Ὅταν σηκώθηκαν ἀπ' τὸ τραπέζι, εἶπε ἡ χωριάτισσα στὸν βασιλιά νὰ πλύνῃ τὰ πιάτα. Ἡ ἐντολὴ αὐτὴ στὴν ἀρχὴ τὸν πρόσβαλλε ἐξαιρετικά, τόσο ποὺ ἤθελε νὰ ἀρνηθῇ μετὰ ἀγανάκτηση νὰ τὴν ἐκτελέσῃ. Ὑστερα ὅμως σκέφθηκε:

— Ὁ Ἄλφρεδος ὁ Μέγας ἐπιτήρησε τὸ ψήσιμο πρὸ γλυκοῦ σίγουρα θάπλενε καὶ τὰ πιάτα ἂν τοῦδεγαν νὰ κἀνῃ καὶ τέτοια δουλειὰ. Ὅθὰ τὴν δοκιμάσω λοιπὸν κ' ἐγὼ.

Ἡ δοκιμὴ του δὲν πέτυχε καὶ τὸ ἀξαιρετικὸ, μὰ ὡστόσο ἀπόρησε κ' αὐτὸς ὁ ἴδιος μετὰ τὴν ἐξισόνη του, γιατί στὴν ἀρχὴ εἶχε νομίσει πῶς τὸ πλοῖσιμα τῶν πιάτων ἦταν μιὰ φοβερὰ δύσκολη κ' ἐπιπονη ἐργασία. Εὐχάριστη βέβαια δὲν τὴν βρῆκε, ἀλλὰ μάλλον ἀηδιαστικὴ καὶ βαρετὴ, μὰ ὡστόσο ξεμπέρδεψε καὶ μ' αὐτὴν. Στεκόταν σ' ἀναμένα καρβουνα γιὰ νὰ φύγῃ, μὰ ἡ καλὴ χωριάτισσα, μιὰ καὶ εἶχε κάνει τὴν εὐεργεσία, δὲν ἤθελε νὰ πᾶῃ ἄδικα ἡ κालοσύνη της. Τὸν ἔβαζε νὰ τῆς κἀνῃ τὴ μιὰ μικροδουλειά ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλη, κ' ἐκεῖνος ὁ καίμενος τίς κατάφερε δὸς καλύτερα μποροῦσε. Ἄμα ἔπλυνε τὰ πιάτα ἡ χωριάτισσα τὸν ἔβαλε νὰ καθῆται μαζί μετὰ τὰ κορίτσια καὶ νὰ καθάρῃ μὴλὰ γιὰ γλυκὸ. Μὰ ὁ Ἐδουάρδος ἦταν τόσο ἀδέξιος σ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ, ποὺ τὸν ἐσήκωσε ἀπ' τὴ θέση του καὶ τοῦ ἔδωσε ν' ἀκονίσῃ ἕνα μεγάλο μαχαίρι. Ὑστερα τὸν ἔβαλε νὰ τῆς ἔκἀνῃ ἕνα καλὸ μαλλιά καὶ στὸ τέλος πιδ ὁ Ἐδουάρδος σκέφθηκε ὅτι εἶχε ἐπισκιάσει σὲ ἀσύγκριτο σημεῖο τὸν Ἄλφρεδο τὸ Μέγα, καὶ ἦταν πιδ καιρὸς ν' ἀνακτῆσῃ τὴ βασιλικὴ του ἀξιοπρέπεια. Ὅταν λοιπὸν, ἀμέσως μετὰ τὸ μεσημεριανὸ φαγητὸ, ἡ χωριάτισσα τοῦ ἔδωσε ἕνα καλὸ μετὰ πέντε νεογέννητα γατάκια καὶ τὸν πρόσταξε νὰ τὰ πνέξῃ, ὁ βασιλιάς ἀρνήθηκε νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴ τὴ διαταγὴ ἢ μάλλον εἶχε σκοπὸ ν' ἀρνηθῇ: Γιατί σκέφθηκε ὅτι ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν ὄρα, καὶ τὸ νὰ κἀνῃ ἕνας Ἄγγλος βασιλιάς τὸν δῆμο πέντε γατιῶν, αὐτὸ πιδ παραῖταν!

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἐτοιμαζόταν νὰ τὰ πῆ αὐτὰ συνέβη κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενε. Εἶδε ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τὸν Τζὼν Κάντι μ' ἕνα δισάκι στὸν ὦμο καὶ τὸν Ὀδγο δίπλα του, κ' οἱ δύο τοὺς φαίνονταν νὰρχονται κατὰ τὸ σπίτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

Τὸ βασιλοπούλο κ' ὁ ἐρημίτης Ὁ ψηλὸς φράχτης ποὺ ἐμάντρωνε τὸ σπίτι, τὸν ἐκρυβε ἀπ' ἕλες τίς ματιές, καὶ τὸ βασιλοπούλο μετὰ τὴν ψυχὴν στὰ δόντια ἔτρεχε δσο πιδ γρήγορα καὶ τὸ πρόσωπο. Ἦ ἀπομακρυνθῇ ἀπ' τοὺς διώκτες του. Δὲν σταμάτη-

σε παρὰ μονάχα εἶταν ἐφθασε στὰ πρῶτα δέντρα καὶ κεῖ στάθηκε νὰ κοιτάξῃ γύρω του κ' εἶδε ἀπὸ μακρὰ δύο μορφές. Αὐτὸ τοῦ ἐφθανε, καὶ εἰχως νὰ τοὺς παρατηρήσῃ προσεκτικώτερα γιὰ νὰ ἰδῇ ποιοὶ ἦταν, τῶβαλε πάλι στὴν τρεχάλα καὶ δὲν ἔπαψε νὰ τρέχῃ, παρὰ εἶταν προχώρησε βαθειὰ μέσα στὸ δάσος. Στάθηκε κ' ἀφογκράστηκε: γύρω του βασιλευε βαθειὰ κ' ἐπιβλητικὴ σιγὴ. Κανένας ἤχος, κανένας θόρυβος δὲν ἀκούγονταν, τίποτε ποὺ νὰ δείχνῃ ὅτι γύρω ζοῦσαν κ' ὄπηρχαν ἄνθρωποι.

Στὴν ἀρχὴ ὁ βασιλιάς θέλησε νὰ μείνῃ ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν καὶ νὰ περᾶσῃ ὅλη τὴν ἡμέρα κρυμμένος μέσ'

Ὁ βασιλιάς βυθίστηκε σὲ βαθειὰ συλλογὴ καὶ τὰ φαγητὰ ἐκάηκαν... (Σελ. 378, στ. β')

στὸ δάσος. Μὰ ἡ τρεχάλα τὸν εἶχε κάνει νὰ ἰσθώσῃ καὶ τώρα ἄρχισε νὰ κρυώνῃ. Γιὰ νὰ ζεσταθῇ δὲν μποροῦσε νὰ κἀνῃ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ βρῆσθεται σὲ κίνηση. Ξεκίνησε λοιπὸν προχωρώντας ἐλπίδια πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δάσους, μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ βρῇ ἕνα δρόμο ἢ ἕνα μονοπάτι. Μὰ ἡ ἐλπίδα του ἦταν μάταιη. Ὅσο περισσότερο προχωροῦσε, τόσο πυκνότερο γινόταν τὸ δάσος. Εἶχε ἀρχίσει κιάλας νὰ σκοτεινιάζῃ κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα κ' ὁ μικρὸς βασιλιάς φοβόταν πῶς θά τὸν ἐβρισκε ἡ νύχτα μέσ' στὴν ἐρημία. Τοῦ ἐρχόταν φρίκη μ' αὐτὴ τὴ σκέψη καὶ γι' αὐτὸ προσπαθῆσε νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ βήμα του. Μὰ δὲν ἦταν καὶ τόσο εὐκολο. Γιατί πότε σκόνταβε ἐπάνω στίς ρίζες τῶν μεγάλων δέντρων, πότε γαντζωνόταν ἀπὸ τ' ἀγκάθια καὶ τοὺς βᾶτους ποὺ τοῦδεγαν τὰ χέρια καὶ ποὺ τὸν εἶχε ζώσμενη στὴ μέση μ' ἕνα κομπσοκαίνι.

Ἄστρωτο. Σὲ μιὰ γωνιά ἦταν ἕνας σωρὸς ἀπὸ ἄχυρα ποὺ δίχως ἄλλο χρῆσιμευε γιὰ στρώμα. Ἐπάνω του ἦταν ριγμένα κἀνα δυὸ παλιὰ σκεπάσματα καὶ δίπλα του μιὰ πῆλινη στάμνα, ἕνα κουπάκι, μιὰ πῆλινη γαδάθα καὶ κἀνα δυὸ τσουκάλια. Στὸν τοῖχο ἀκουμπισμένος ἦταν ἕνας πάγκος καὶ πάρα πέρα στεκόταν ἕνα τρίποδο σακαμνάκι. Στὴ γωνιά ἦταν ἀναμμένη φωτιὰ μετὰ φρύγανα. Μπρὸς σ' ἕνα μικρὸ εἰκονοστάσι ἔπου ἔφεγγε ἕνα μοναχὰ κερί, ἦταν γονατισμένος ἕνας γέρος ἀπροσμάλλη, καὶ στὸ πλευρὸ του, ἐπάνω σὲ μιὰ παλιὰ κασέλα, βρισκόταν ἕνα βιβλίον ἀνοιχτὸ καὶ μιὰ νεκροκεφαλή. Ὁ γέρος ἦταν ψηλὸς πολὺ καὶ κοκκαλιάρης. Τὰ μαλλιά του καὶ τὰ γένια του ἦταν μακριὰ καὶ ἀσπρα σὰν μπαμπάκι καὶ ἀντὶς γι' ἄλλο ροδχο φοροῦσε μιὰ προβιά ποὺ τοῦ ἐφθανε ὡς τὰ γόνατα καὶ ποὺ τὴν εἶχε ζώσμενη στὴ μέση μ' ἕνα κομπσοκαίνι.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τῶν 2600 Διαγνωστικῶν Ἀσκειῶν. Αἱ λύσεις τῶν ἐπιλυτικῶν τούτων εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 9 Σεπτεμβρίου.

436. Λεξιγραφίαι
Τὸ πρῶτον μου εἶναι χρονικόν·
Τῆλο μου τόχει κάθε ζῶον,
Μά ἄλογο, μά λογικόν...
Μὲ τ' ὄλο μου δηλώνεται
Τύραννος, ποῦ ἀπὸ δόγμα
'Αρχαίω ξεσηκώνεται.

437. Μεταγραμματισμοί
Τὸ Ρῶ θά κίνοω Δέλτα
Κ' ἀπὸ μικροῦλα νῆσο
Ποτάμι στήν Εὐρώπη
Μεγάλο θάναγκρῶσα.

438. 'Αναγραμματισμοί
Μιά πόλη ἑλληνική,
'Αλλά στή γαλλική,
Τὴν ἀναγραμματίζω,
Καί μ' ἄλλη κέρα-ἐκεῖ
Πόλη στήν 'Ινδική
'Αμέσως σχηματίζω.

439. Αἵνιγμα
'Ασούριος βασιλιάς κάρσενικόν.
- Βασίλισσα λοιπὸν τὸ θηλυκόν;
- 'Οχι· γυναίκαος ὄνομα εἶναι μόνον,
Ποῦ ὄς τώρα δὲν ἐκάθησε σὲ θρόνον.

440. Γωνία μετὰ Πυραμίδος
++++* = 'Απόστολος
++++* = Οὐράνιον σῶμα
++++* = Ἡρώων Πάρθων
++++* = Εἶδος σημαίας
++++* = Ἐπίθετον
++++* = Ἐρῶν σύμβολον
++++* = Μυθικὸς ἦρωας

Οἱ σταυροὶ τῆς Πυραμίδος καθέτως
ἐξ ἀριστερῶν σημαίνουν, ἀρχαίως θεῶς,
ναυτική λέξις σημαίνουσα ἀκρωτήριον
καὶ εἶδος σχοινοῦ, τραγική βασίλισσα.
Εἰς τὸ μέσον τῆς Πυραμίδος, κάτι ἡ-
φαιστειογενές.

441. Κρυπτογραφικόν
12345678 = Εἶδος τέχνης καὶ Πνευμ.
2173 = Ἐπίθετον | 'Ασκήσις
234884 = Γυνὴ τῆς Γραφῆς
45173 = 'Οπως βαλκανικόν
52488584 = Πόλις
623 = Νῆσος
75673 = Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων
871564 = Ἐπιστήμη

442. Περσῶν Γράμμα
Αἱ κάτωθι λέξεις ἔχουν ἓν γράμμα
κοινόν. - τὸ περσῶν - τὸ ὅποσον ἀ-
παντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτε-
ρον εἰς τὴν δεύτεραν, τρίτον εἰς τὴν
τρίτην καὶ οὕτω καθέξῃς:

Ποταμὸς τῆς Ρωσίας - 'Αρχαίον νό-
μιμα - Κράτος εὐρωπαϊκόν - Μυθολο-
γικὸν ἔθρον - 'Απόστολος - Μέγας πο-
ταμὸς.

443. Ποιίλη 'Ακροστιχίς
Τὸ πρῶτον τῆς πρώτης τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς
δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ κα-
θεξῆς, ἀποτελοῦν λατινὸν ποιητὴν:

1, 'Υποζύγιον 2, Γεωγραφικόν 3,
Κράτος τῆς Εὐρώπης 4, 'Αρχαίος λυ-
ρικὸς ποιητὴς 5, Μοῦσα 6, Ρωμαῖος
ἱστορικός 7, 'Αρχαῖος ἀγαματοποιός.

445. Γρίφος
Οἱ σινὲ αὐ τὶς εὐ νί Πάν ταῖς δοῖ
καινῶν θρ' ὀπή.

446. Αὐρεῖαι
τῶν Πνευμ. 'Ασκήσεων τοῦ φύλλον 17

227. Λαός (Λά, ὄς.) - 228. Εἰδήθη-
άνθη. - 229. Ζῦθος-Ζήθος. - 230. 'Αρ-
τα[ς]-Τάρας. - 231.

232. ΧΑΙΡΩΝΕΙΑ
Η Λ Ε Κ Τ Ρ Α
Λ Υ Ψ Ε
Ε Υ Τ Ε Ρ Π Η
Κ Ε Α Ν
Τ Υ Ρ Α Ν Ν Α
Ρ Π Ν Ι
Α Θ Η Ν Α Ι Σ

μέτρον ἄριστον (Θαλαία, Ρεωμύρος,
Σολωμῶς, Ναυσικά, Χίλων, Ροδόπη.)
- 235. Γυναίξί κόσμον ἢ αἰγὴ φέρει. -
236. 'Εξ οὐδενὸς οὐδέν. (Ἔξ ου, δ' ἐν
ος, οὐδ ἐν.) - 237. Aprés moi le deluge
('Η ἀνάγκασας ἐκ τῶν κάτω καὶ ἐκ δε-
ξιῶν μαιανδροσίδως.) - 238. Rira bien
qui rira le dernier.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πῶλο λέξις μὲ ἀπλὰ στοι-
χεῖα ὁρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τμήμα. Περὶ τῶν 10
λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξις μὲ παρὰ δέ στοιχεῖα
ὁρ. 1 καὶ μὴ κεφαλαία ὁρ. 1, 50. 'Ο χριστιανὸς
στίχος ὁρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρῶνται τὰ
δικῆ. 'Η προκήρυξις εἶναι ἀπαραίτητη.

(Λ Β' - 57) Βραβεύομε Μπουμπουλί-
να, Κινεζοῦλα. Λοιποὺς μυσικοῦ
χριστοῦμε. 'Αγνή, Χρυσάνθεμο

Ιάσωνα (εἰμαστε...), 'Αγράφελη, 'Ε-
ραίχη, ἀνταλλάσσομε Μ. Μυστικὰ: Δ/σις
(Λ Β' - 57) 'Αγνή

Αποτελέσματα διαγωνισμοῦ: Βραβεῖα:
1) Κορφατοπούλα, 2) Μπουμπουλί-
να, 3) 'Ονειροπλέχτρα. Βραβεῖα στέλλονται.

Διακλασπούλα, φαλαθμίζω τὴν (Λ Β' -
241). Περιμένω ἀπὸ ἄλλου καὶ ἄλλε.
Δ/σις ἀλλάξει: 'Εκτορα Κοτσώνη, Φιλιά-
τες - Ἡτέρου, διὰ: Δαφνοῦλα

Εξεδόθησαν τὸ 1ον καὶ 2ον φύλλον τοῦ
περιοδικοῦ «ΜΑΚΕΔΟΝΟΠΟΥΛΟ». Συνδρομὴ,
Δ/σις (Λ Β' - 322).

Μῆλον Μάου, Χλόη, Μπελλίνα, ἀν-
ταλλάσσομε ἡθοποιοῦς: 'Ολόχαρ

Πρωτομπαλινονίας σὺν σαλονάκι τῆς
Διαπλάσεως χαιρετῶ ἄλλους-ες. 'Αν-
ταλλάσσο Μ. Μυστικὰ. Δ/σις: Β. Βασιλει-
δουλον, διὰ Β. Κ., Τρίπολι.

Ανταλλάσσο τετραδιάκια καὶ ἡθοποιοῦς
μὲ ἄλλους-ες ἀνω τῶν 13 ἐτῶν. Στείλ-
τε: Κ. Παλαίου, Νομαρχία, Λάρισα, διὰ:
Γιολάντα

Μπουμπουλίνα = Α. Στρομπούλη. 'Ο-
νειροπλέχτρα, Γιολάντα, 'Ελντα,
Γιόλα, σὰς ἔρω. Πῶς καί τὸ μάλισμα
τῆς Κυριαχίς: Καστανούλα

[Λ Β' - 332]
Γαδένια, Φεγγαροχίτιδα, 'Αλανιάρα,
Δοξαομένε 'Ελλην, Νύκτες 'Αδάμα,
'Ηλιόλουστη, 'Υμνε τῆς Δουκεῖας,

θερμὲς εἰχὲς γιὰ τὸν προδιδασκὸν σὰς στήν
8η Γυμνασίον. Μπελλίνα, Πλάνο 'Ηλο-
βασιλεία, Δάμη Καταρά, ἀγγαίρω καὶ
σὰς γιὰ τὸν προδιδασκὸν σὰς. Μπελλίνα,
τετραδιάκι ἀκμή; χαιρετήματα στὴ Μαρι-
μά σου. 'Ατταβούριε, πῶς περνᾷς στήν
πατρίδα; χαιρετισμοὸς σὺν Μανωλάκη.
'Ανθισμένη Τριανταφυλλιά (Βάτραχος)

Κυρὰ Φροσῖνη, εὐχαριστῶ. Δ/ση;
'Τρεῖς Σωματοφύλακες, εὐχαρι-
στω. 'Ηλιογέννητη, ἔστειλα, παρμῆμα,
Διακλασπούλα, λάβετε μέρος σὸν διαγω-
νισμό μου στέλλοντες ὁτιδήποτε κάρτες
μὲ σκέψη (Λ Β' - 307) συμμετοχὴ εὐθεύτερα.

Ροδόλοφος Βασιγῖνο
[Λ Β' - 334]
'Οἱ «ΛΑΓΟΙ» μετονομασθέντες εἰς «ΠΑ-
ΠΛΑΣΟΚΟΣΜΟΝ» ἐκδίδουν τὸ περιοδικόν
«ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΑ ΝΕΑ». Πληροφορίαι: Ματρώ-
ζου 5, 'Αθήνα.

'Ο τμηματάρχης: Μεσημβρινὸς 'Ασθη
[Λ Β' - 335]

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ. - 'Ονειροπλέχτρα: ἀ-
νάστημα μέτρον, μάλλον κοντοῦλα,
λεπτοῦλα, εἰς μάτια, μαλλιά καστανά,
προσωπία πῶς προδίδει ἐξοπνάβα. Παίξει
φρακία πῶνα, ἀγαπᾷ λίγο τὰ... φραντζέ-
ζικα καὶ εἶναι... ὄνειροπλόος.

Καστανούλα
[Λ Β' - 336]

Διακλασπούλα-ες, ὁποστηρίζετε τὸν
Διαγωνισμό μου ἀγράφων ἡθοποιοῦν.
Συμμετοχὴ βραχίως. Προθεσμία μῆνας.
Βραβεῖα ἐκλεκτά. Δ/σις: Τάκη Παναγί-
πουλον, Τηφλάντου 147, Πειραιᾶ, διὰ:
Πειραιωτάκι

Ανταλλάσσο γραμματόσημα μὲ ἄλλους:
Γράφατε: Τ. Κασάπογλου, 'Αγίου
Μελετίου 102-Α, 'Αθήνα.

Κορυδαλός
[Λ Β' - 338]

Χλόη, 'Ελπίς. 'Αγράφελη (σὰς ἔρω),
Μιρέτυ (ποῦ εἶσαι); Μ. Μυστικὰ
στείλτε πρῶτες. Δ/σις: (Λ Β' - 113).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 - 1893) ἀπο-
τοῦς ἐκδοθέντας 24 τόμους ἔπαρχον
ἀκόμη μόνον οἱ ἔξῃς τρεῖς: 7ος, 14ος,
καὶ 18ος. 'Εκαστος τόμος δοχ. 25, τα-
χυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δοχ.
28,50 διὰ τὸ 'Εσωτερικόν καὶ δοχ.
35 διὰ τὸ 'Εξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 - 1931), ὑπάρ-
χουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν
ὄλῳ. 'Εκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐ-
τῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἀε-
ραφοῦ δοχ. 30 καὶ ραμμένους δοχ. 35.
Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931
τιμῶνται ἕκαστος ἀεραφοῦ δοχ. 110 καὶ
ραμμένους δοχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἕκαστου τόμου
προσθετὰ εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ
'Εσωτερικόν δοχ. 5 ὁ ἀεραφοῦ καὶ δοχ.
15 ὁ ραμμένους διὰ δὲ τὸ 'Εξωτερικόν
δοχ. 23 εἰτε ἀεραφοῦ εἰτε ραμμένους.